

5. Піскунова Н. В. Принципи формування облікової політики та чинники впливу на її вибір / Н. В. Піскунова // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". – Економіка, 2013. – Вип. 23. – С.174–177.

6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

7. Пушкар М. С. Теорія і практика формування облікової політики: монографія / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. – Тернопіль : Карт-бланш, 2010. – 260 с.

8. Ягмур К. А. Принципи побудови облікової політики підприємства [Електронний ресурс] / К. А. Ягмур, Г. І. Монастиренко. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/15_NPN_2009/Economics/46816.doc.htm

Исследован вопрос сущности "учетная политика". Обобщены принципы формирования учетной политики, как основы ведения бухгалтерского учета на предприятии с целью обеспечения информацией всех пользователей. Определены факторы, имеющие наибольшее влияние на формирование учетной политики.

Учетная политика, принципы учетной политики, организация бухгалтерского учета, факторы формирования учетной политики.

Investigated the question of essence "accounting policies". Summarizes the principles of accounting policies as the basis of accounting in the enterprise to provide information to all users. Identified factors that have the greatest influence on the formation of accounting policy.

Accounting policies, principles of accounting policies, accounting organization, formation factors of accounting policies.

УДК 657.37:

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

**О. В. Коваль, кандидат економічних наук
К. Ф. Лебєдєва, студентка
Вінницький національний аграрний університет**

Розглянуто стан розвитку бухгалтерського обліку в Україні та основні напрями трансформації фінансової звітності відповідно до вимог міжнародних стандартів. Визначено, що перехід України на МСФЗ сприяє поліпшенню інвестиційного клімату в Україні.

Міжнародні стандарти, бухгалтерський облік, фінансова звітність, управління.

На сьогодні формування ринкових відносин пов'язане з масштабною глобалізацією економік різних країн, у тому числі й України, та формуванням єдиної міжнародної системи бухгалтерського обліку. Потреба у складанні фінансової звітності за загальноприйнятими міжнародними стандартами виходить з поширюваного процесу європейської інтеграції, до якого, услід за великими компаніями, обов'язково долучатимуться інші.

На початку 2012 року у періодичних виданнях з'являється дедалі більше публікацій, присвячених практичним аспектам першого застосування МСФЗ та процесам трансформації бухгалтерського обліку на підприємствах у нових умовах господарювання [3]. А в лютому 2012 року Міністерство фінансів України навіть відкрило сайт, присвячений МСФЗ [6]. Останнім часом у вітчизняному законодавстві відбулося багато змін, що стосуються впровадження МСФЗ в Україні.

Для здійснення управління підприємством необхідно використовувати нові методи управління й сучасні технічні засоби побудови різноманітних інформаційних систем.

Стратегія реформування системи бухгалтерського обліку, яке відбувається в Україні, передбачає застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), що характерно для більшості країн із розвинутою інфраструктурою ринкових відносин. Максимальна інтеграція та приведення бухгалтерського обліку в Україні до загальноприйнятих у міжнародній практиці принципів є необхідною умовою її активної співпраці з усіма цивілізованими зарубіжними країнами та розширення зовнішньоекономічних зв'язків українських підприємств [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Доцільність формування фінансової звітності аграрних підприємств, згідно з принципами МСФЗ, є предметом уваги багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців, зокрема таких як Г. Варіга, М. Войнаренко, Н. Пономарьова, О. Замазій, В. Костюченко, Л. Чижевський, В. Качалін, О. Малишкін, Л. Нищенко.

Мета дослідження – визначення стану розвитку бухгалтерського обліку в Україні та основних напрямів трансформації фінансової звітності відповідно до вимог міжнародних стандартів.

Виклад основного матеріалу. МСФЗ – це документи, які визначають загальний підхід до складання фінансової звітності, а також пропонують варіанти обліку окремих засобів або операцій підприємств [4]. Нині процес запровадження стандартів МСФЗ в Україні супроводжується труднощами фінансового, організаційного, ментального, кадрового характеру, але переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами є.

На прикладі інших підприємств можна побачити, що використання МСФЗ забезпечує зменшення ризику для кредиторів та інвесторів, зниження витрат кожної країни на розробку власних стандартів, поглиблення міжнародної кооперації у сфері бухгалтерського обліку, однозначне розуміння фінансової звітності та зростання довіри до її показників.

МСФЗ мають рекомендаційний характер, що найбільше відповідає сучасній ринковій економіці.

Існує кілька шляхів уніфікації та стандартизації національних облікових систем, основними з яких є:

- застосування МСФЗ як національних стандартів без змін у «чистому вигляді»;
- розробка національних стандартів бухгалтерського обліку на основі принципів МСФЗ;
- розробка національних стандартів бухгалтерського обліку автономно від МСФЗ (див. таблицю).

Підходи до застосування МСФЗ у різних країнах

№ з/п	Форма використання МСФЗ	Країни
1.	Національні стандарти розроблюються автономно без використання основних концепцій МСФЗ	США, Великобританія, Німеччина, Іспанія, Австрія, Японія, Корея, Бельгія, Росія
2.	Національні стандарти розроблюються окремо, хоча при цьому використовуються основні концепції МСФЗ. Посилання на МСФЗ відсутнє у національних стандартах, які можуть дати більший або менший вибір методів чи підходів	Франція, Литва, Португалія, Словаччина, Чехія, Україна, Туреччина, Норвегія, Індія, Сінгапур, Південна Африка, Мексика
3.	Національні стандарти розроблюються окремо, хоча при цьому використовуються основні концепції МСФЗ. Але кожен національний стандарт містить розділ, в якому дається порівняльна характеристика цих стандартів з відповідними МСФЗ	Італія, Швеція, Данія, Югославія, Австралія, Гонконг
4.	При розробці національних стандартів враховуються норми і правила відповідних МСФЗ	При розробці національних стандартів враховуються норми і правила відповідних МСФЗ
5.	МСФЗ використовуються без змін як національні стандарти, але з додатковими поясненнями	Латвія, Вірменія, Грузія, Румунія, Хорватія, Непал, Македонія, Киргизстан, Мальта, Панама, Гаїті
6.	МСФЗ використовуються без змін як національні стандарти. З питань, які не розкриті в МСФЗ, розроблюються власні національні стандарти	Малайзія, Папуа-Нова Гвінея
7.	МСФЗ використовуються як національні стандарти, але в окремих випадках вони можуть бути пристосовані до місцевих вимог та обставин	Польща, Албанія, Колумбія, Ямайка, Таїланд, Уругвай, Замбія, Кенія, Судан
8.	Національні стандарти відсутні. МСФЗ формально не визнані але, як правило, використовуються	Ботсвана, Лесото

Перехід України на МСФЗ сприяє поліпшенню інвестиційного клімату в Україні, що є достатньо важливим для прийняття ефективних управлінських рішень, а саме:

- а) з'являється позитивний вплив світової економічної інтеграції на розвиток підприємства;
- б) виникає об'єктивна потреба в залученні значних обсягів інвестицій у зв'язку з великим рівнем зносу основних засобів в Україні;
- в) посилюється орієнтація на підвищення якості продукції та її конкурентоспроможності;
- г) досягаються провідні позиції на ринках, що розвиваються;
- д) знижується залежність від альтернативного імпорту;
- е) запроваджуються новітні технології із забезпеченням тривалих капіталовкладень;
- ж) модернізується виробництво для поліпшення конкурентних переваг [7].

Компанія «ІНТАЛЄВ-Україна», яка спеціалізується на автоматизації систем управління підприємствами, при розробці автоматизованих рішень щодо трансформації фінансової звітності за МСФЗ встановила, що для керівника трансформація спричинює істотні проблеми, серед яких:

1. Нестача кваліфікованих кадрів, що призводить до постійного підвищення витрат на залучення кваліфікованих фахівців і аудиторів.
2. Трудомісткість і висока вартість подібного «перекладання». Необхідність регулярного залучення висококваліфікованих фахівців призводить до зростання постійних витрат для компанії.
3. Низька актуальність звітності. Дані у вітчизняному бухгалтерському обліку занадто формалізовані, а коли до періоду затримки бухгалтерських даних додається ще час на трансформацію та вивіряння даних, йдеться про квартали відставання даних за МСФЗ.
4. Формальність звітності. За традиційного підходу поліпшуються тільки алгоритми складання звітності, тоді як самі співробітники і процедури корпоративного управління залишаються на колишньому рівні [5].

Також можна зазначити такі перешкоди для успішного впровадження МСФЗ:

- непорозуміння щодо характеру МСБО;
- відсутність відповідних механізмів для контролю національного органу щодо МСБО;
- розбіжності між МСБО та національною нормативно-правовою базою;
- відсутність належного узгодження між загальними цілями фінансової звітності та регулярної звітності;
- недоцільність сфери застосування МСБО;
- відсутність можливості здійснювати ефективний нагляд за дотриманням вимог;
- невідповідність між вимогами бухгалтерського обліку, аудиту та вимогами ринку;

- невідповідність між вимогами бухгалтерського обліку, аудиту та здатністю дотримуватися цих вимог;
- невідповідність між вимогами бухгалтерського обліку та аудиту та здатністю правозастосування щодо них на національному рівні.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Використання МСФЗ дає змогу компаніям, зокрема українським, отримати прозору інформацію про свою діяльність.

Для вдосконалення управління підприємством необхідно використовувати нові методи управління й сучасні технічні засоби побудови різноманітних інформаційних систем. У першу чергу, необхідно здійснити докорінну реконструкцію його технічної та інформаційної бази на основі введення автоматизованої системи обліку, контролю та аудиту. Найбільш оптимальним варіантом трансформації бухгалтерського обліку і звітності є максимально можлива гармонізація вітчизняних П(С)БО із МСФЗ, що дасть змогу вчасно вносити до них необхідні доповнення у міру розвитку міжнародних стандартів. Але, який би варіант трансформації стандартів обліку і звітності не було обрано, процес переходу на міжнародні стандарти повинен регулюватися на державному рівні. Інакше підприємства будуть переходити на нові стандарти тільки за крайньої потреби, що буде викликати додаткові труднощі й суттєво гальмувати залучення коштів у вітчизняну економіку.

Список літератури

1. Веріга Г. Проблемні аспекти трансформації фінансової звітності підприємств України відповідно до принципів МСФЗ / Г. Веріга, А. Савро // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 9. – С. 19–25.
2. Запровадження МСФЗ в Україні: проблеми та перспективи для аграрного сектора. VII Міжнародна науково-практична конференція. ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН, 25 листопада 2011 р. : зб. тез та виступів / відп. за вип. Б. В. Мельничук. – К. : Юр-Агро-Веста, 2011. – 438 с.
3. Лапішко М. Л. Нові вимоги МСФЗ до формування фінансової звітності / М. Л. Лапішко // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – Вип. 1 (44). – С. 326–330.
4. Малютін О. К. Концепція поліпшення інвестиційного клімату в Україні / О. К. Малютін // Фінанси України. – 2008. – № 11. – С. 12–17.
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності. Як добитися прозорості та ефективності? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://www.intalev.ua/index.php?id=22572>>
6. Міжнародні стандарти фінансової звітності / Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408
7. Нищенко Л. П. Гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності України з міжнародними стандартами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 [Електронний ресурс] / Л. П. Нищенко. – К., 2008. – 22 с.

Рассмотрено состояние развития бухгалтерского учета в Украине и основные направления трансформации финансовой отчетности

в соответствии с требованиями международных стандартов. Определено, что переход Украины на МСФО способствует улучшению инвестиционного климата в Украине.

Международные стандарты, бухгалтерский учет, финансовая отчетность, управление.

The article considers the state of development of accounting in Ukraine and the main directions of the transformation of financial statements in accordance with international standards. Determined that Ukraine's transition to IFRS improves the investment climate in Ukraine.

International standards, accounting, financial reporting, management.

УДК 657.6 : 631.16

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

А. І. Костюченко, студентка*
Сумський національний аграрний університет

Визначено особливості аудиту фінансових результатів діяльності підприємств аграрного сектору, зумовлені дією П(С)БО 30 «Біологічні активи». Розроблено методику аудиту фінансових результатів діяльності на підприємствах аграрного сектору.

Аудит, методика аудиту, фінансові результати, аудит фінансових результатів підприємств аграрного сектору.

Велике значення під час прийняття управлінських рішень відіграє достовірна інформація про діяльність господарюючих суб'єктів, яка необхідна власнику чи керівнику підприємства – для вибору методів підвищення ефективності його діяльності, банкам та іншим кредиторам – для оцінки платоспроможності суб'єкта господарювання.

В умовах розвитку ринкової економіки значна увага приділяється обліку фінансових результатів, оскільки фінансові результати є основним показником ефективної діяльності господарюючого суб'єкта. На сучасному етапі в Україні дещо послаблений контроль за достовірністю визначення фінансових результатів діяльності підприємств аграрного сектору. Пов'язано це з тим, що більшість з них не є платниками податку на прибуток, а сплачують фіксований сільськогосподарський податок.

Проте, незважаючи на це, постає необхідність у здійсненні незалежної форми контролю – аудиту фінансових результатів підприємств аграрного сектору.

*Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент А. І. Орехова